

STERFTE EN VERWERPEN BIJ ZEUGEN

ZOEKEN NAAR SAMENHANG

Als op een varkensbedrijf tegelijkertijd verschillende gezondheidsproblemen optreden, is de verleiding groot om een gemeenschappelijke oorzaak te zoeken. Vaak levert zo'n zoektocht niks op. Maar soms lijkt er wel samenhang te zijn tussen op het oog heel verschillende problemen. Bijvoorbeeld een milt draaiing.

Een zeugenbedrijf had recentelijk te kampen met relatief veel verwerpers in de loop van de drachtigheid. Daarnaast was ook de uitval door sterfte van zeugen hoog. Pathologisch onderzoek op ingezonden verworpen biggen leverde geen heldere diagnose op. In de biggen was weliswaar het Parvo-virus aangetoond, maar het Parvo-virus resulteert eerder in mummies en dodegeboren biggen dan in verwerpen. Ook veroorzaakt een Parvo-infectie geen ziekte bij zeugen en al helemaal geen zeugensterfte.

Milt draaiing

In de loop van het jaar stuurde het betreffende bedrijf vier zeugen in voor sectie. Van die vier hadden drie een 'chronische milt draaiing'. Een daarvan had ook een buikvliesontsteking. De vierde zeug had een leverontsteking. Met een chronische milt-

draaiing wordt bedoeld dat de milt vrijwel geheel verdwijnt als gevolg van een vroegere draaiing. Daardoor raakt de bloedtoevoer van de milt geblokkeerd, waardoor het orgaan ineenschrumpelt. Dat is niet levensbedreigend, maar de milt heeft wel een afweerfunctie tegen vooral bacteriële infecties. Dieren zonder milt zijn extra gevoelig voor een bloedvergiftiging, en die kan dodelijk zijn. Daarnaast fungeert de milt als een reservoir voor bloed. Bij een shock heeft de zeug geen reservecapaciteit van rode bloedcellen beschikbaar.

Maag draaiing

Een milt draaiing bij varkens hangt vaak samen met een maag draaiing of maagverwijding. De milt is nauw verbonden met de maag. De maag is bij varkens enigszins losjes opgehangen in de buikholte, en kan daardoor gemakkelijk gaan draaien. Daarbij kunnen ook andere organen in de buurt betrokken raken, zoals de lever. Risicofactoren voor het optreden van maag draaiingen zijn onder meer voer met veel gemakkelijk te verteren koolhydraten, voer met een (te) hoog vochtgehalte, vergisting, slechte voerhygiëne en onrust en stress tijdens het voeren. Om deze problemen te voorkomen, is een goede analyse van de voersamenstelling en het (eet)gedrag van de zeugen nodig.

